

Näyttötutkinnon perusteet

**KULTAAJAKISÄLLIN
AMMATTITUTKINTO
2008**

© Opetushallitus 2008

Taitto: Pirjo Hilkku

Painopaikka: Edita Prima Oy

Helsinki, 2008

ISBN 978-952-13-3961-5 (nid.)

ISBN 978-952-13-3962-2 (pdf)

Dno 35/011/2008
MÄÄRÄYS Velvoittavana
noudatettava
Päivämäärä 4.12.2008
Voimassaoloaika 15.12.2008 alkaen toistaiseksi

Säännökset joihin toimivalta
määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998 13 § 2 mom
Kumoo määräyksen 3.4.1998 nro 11/011/1998

Muuttaa määräystä

KULTAAJAKISÄLLIN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt kultaajakisällin ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 15.12.2008 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut tutkintasuoritukset voidaan saattaa loppuun perusteiden dno 11/011/1998 mukaisesti 31.12.2010 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Timo Lankinen

Opetusneuvos

Hanna Ketonen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINNOT	7
	1 § Näyttötutkintojen järjestäminen	7
	2 § Näyttötutkinnon suorittaminen	7
	3 § Näyttötutkinnon perusteet	7
	4 § Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
	5 § Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa	8
	6 § Todistukset	9
	7 § Näyttötutkintoon valmistava koulutus	9
2	Luku	
	KULTAAJAKISÄLLIN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	10
	1 § Tutkinnon osat	10
3	Luku	
	KULTAAJAKISÄLLIN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	11
	1 § Kultaajakisällin ammatin perusteet	11
	a) Ammattitaitovaatimukset	11
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	11
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	12
	2 § Kultaajakisällin työmenetelmät	12
	a) Ammattitaitovaatimukset	12
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	12
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	14
	3 § Kultaajakisällin erikoisosaaminen	15
	a) Ammattitaitovaatimukset	15
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	15
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	16
	4 § Yrittäjyys	17
	a) Ammattitaitovaatimukset	17
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	17
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	19

NÄYTTÖTUTKINNOT

1 § Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

2 § Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisesti arvioinnin hyväksyy tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätyt tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

3 § Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammatikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä

ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

4 § Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Henkilökohtaistamisesta Opetushallitus on antanut erillisen määräyksen.

5 § Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukseen. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu.

Kirjallinen oikaisupyynnö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia

koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

6 § Todistukset

Näyttötutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen näyttötutkinnoista, näyttötutkintoon valmistavasta koulutuksesta ja oppisopimuskoulutuksesta annettaviin todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

7 § Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistava koulutus tulee järjestää tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

KULTAAJAKISÄLLIN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § Tutkinnon osat

Kultaajakisällin ammattitutkinto muodostuu kolmesta pakollisesta (1, 2 ja 3) tutkinnon osasta, jotka ovat

1. Kultaajakisällin ammatin perusteet
2. Kultaajakisällin työmenetelmät
3. Kultaajakisällin erikoisosaaminen.

Tutkinto on valmis, kun kaikki tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

Näiden lisäksi tutkinnon suorittaja voi vapaasti liittää tutkintoonsa osan

4. Yrittäjäyys.

KULTAAJAKISÄLLIN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

1 § Kultaajakisällin ammatin perusteet

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon osan suorittaja tuntee kultaustyön perusasiat. Hän osaa etsiä tietoa eri lähteistä ylläpitääkseen ja kehittääkseen ammattitaitoaan.</p>	<p>Kultaustyön tuntemus Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee kultausmenetelmät niin hyvin, että osaa arvostaa ja vaalia kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alan kohteita ja töitä • tuntee kultaustyötä siten, että osaa hankkia tietoa monipuolisesti sekä kullattavista kohteista että niissä käytetyistä rakenteista, materiaaleista ja työtavoista • osaa arvioida ja soveltaa tätä tietoa työsuoritukseensa.
<p>Tutkinnon osan suorittaja tietää ergonomian, työturvallisuuden sekä työhyvinvoinnin merkityksen työssään.</p>	<p>Työturvallisuus, ergonomia ja työhyvinvointi Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee alakohtaiset työturvallisuusmääräykset ja noudattaa niitä • osaa käyttää koneita ja laitteita turvallisesti • osaa luoda turvallisen työympäristön • ymmärtää ergonomian, työturvallisuuden, terveyden ja työssäjaksamisen merkityksen (mm. työasennot ja valaistus) ja osaa soveltaa tätä tietoa omassa työssään • osaa laatia päivä-, viikko- ja vuosisuunnitelmia ottaen huomioon hyvinvointiinsa vaikuttavia fyysisiä, henkisiä ja sosiaalisia tekijöitä • osaa ottaa vastuuta omasta jaksamisestaan sekä oman ammattitaitonsa ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

Tutkinnon osan suorittaja osaa toimia työssään vuorovaikutteisesti.	Vuorovaikutustaidot Tutkinnon osan suorittaja <ul style="list-style-type: none"> osaa toimia yhteistyössä käsityöalan, eri alojen ammattilaisten sekä asiakkaiden kanssa.
Tutkinnon osan suorittaja tietää tuotannon toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset ja vaikutukset.	Kultaustyön taloudellisuus Tutkinnon osan suorittajan <ul style="list-style-type: none"> työskentely on taloudellisesti kannattavaa työskentely on joutuisaa ja kultaustyö on hyvin myytävissä.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tekemällä kultaustyön 3 luku, 2 § *Kultaajakisällin työmenetelmät* -tutkinnon osan yhteydessä. Raportointimuoto sovitaan tehtäessä henkilökohtaista näyttösuunnitelmaa, jonka tutkinnon suorittaja laatii yhdessä tutkinnon järjestäjän ja arvioijien kanssa.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkinto-suorituksessa osoittaa, tarkennetaan suoritusta haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

Koska tämä tutkinnon osa suoritetaan mieluiten *Kultaajakisällin työmenetelmät* -tutkinnon osan yhteydessä, on tutkinnon järjestäjän huolehdittava siitä, että arviointi on erotettavissa omaksi kokonaisuudeksi.

2 § Kultaajakisällin työmenetelmät

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon osan suorittaja tuntee kultausmenetelmät, polimentti- eli kiiltokultauksen ja öljykultauksen.</p> <p>Hän osaa valita työhönsä oikean kultausmenetelmän.</p>	<p>Yleisimmät kultausmenetelmät</p> <p>Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> tuntee kultaustyönsä käyttötarkoituksen osaa valita kultaustyöhön kulloinkin parhaiten soveltuvan kultausmenetelmän tuntee olosuhteiden, kuten sisä- ja ulkotilojen vaikutukset kultausmenetelmän valintaan.

<p>Tutkinnon osan suorittaja tietää eri kultausmenetelmiin soveltuvat alustamateriaalit ja niiden ominaisuudet kultauksessa.</p>	<p>Kullattavat alustamateriaalit Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietää, miten puu, kivi, metalli ja kipsi soveltuvat kultauksen alustamateriaaleiksi • osaa valita alustamateriaaleihin sopivan kultausmenetelmän • osaa tehdä alusmateriaaleille vaadittavat esikäsittelyt.
<p>Tutkinnon osan suorittaja tuntee kultaustyön pohjustusmenetelmiä ja osaa valita ja käyttää niitä.</p>	<p>Pohjustaminen Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee eri kultausalustoihin ja -menetelmiin soveltuvia pohjustuksia • osaa valmistaa pohjustusaineita • osaa tehdä pohjustuksia.
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa käsitellä pohjustuksen.</p>	<p>Pohjustusten käsittelyt Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa tehdä kultausmenetelmään tarvittavat märkä- ja kuivahionnat sekä leikkaukset.
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa tehdä koristeosia kultaustyöhön.</p>	<p>Koristeosat (ornamentit) Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa tehdä kipsi- tai massakoristeita, kraveerauksia, pikeerauksia ja muita koristeluita.
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa polimenttikullata.</p>	<p>Kultausmenetelmät 1. Polimentti- eli kiiltokultaus Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa tehdä kiiltokultaukseen vaadittavat pohjustukset • osaa valita ja valmistaa kohteeseen polimentin soveltuvine sideaineineen • osaa valita ja valmistaa laskuveden • osaa valita kohteeseen soveltuvan lehtimetallin • osaa tehdä kultaustyön tarkoitukseen sopivilla työvälineillä ja -tekniikoilla, joissa näytetään polimenttityöt, lehden leikkaaminen

	<p>tyynyllä, lehden lasku lekarilla ja kiillotus agaattikivellä riittävän laajalle pinnalle</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa tehdä tarvittavat polimenttikultauksen viimeistelyt.
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa tehdä öljykultauksen.</p>	<p>Kultausmenetelmät</p> <p>2. Öljykultaus</p> <p>Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa valita sisä- tai ulkotiloihin soveltuvan pohjusteen ja öljyn sekä lehtimetallin • osaa tehdä pohjustuksen ja öljyämisen • osaa tehdä kultaustyön tarkoitukseen sopivilla työvälineillä ja -tekniikoilla riittävän laajalle pinnalle • osaa tehdä tarvittaessa pinnan suojauksen tarkoitukseen soveltuvilla lakoilla • osaa tehdä tarvittaessa mattaukset, patinoinnit tai muun työhön soveltuvan viimeistelyn.
<p>Tutkinnon osan suorittaja työskentelee työturvallisuusmääräysten mukaisesti.</p>	<p>Työturvallisuus</p> <p>Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osoittaa työssään tuntevansa työturvallisuusmääräykset ja noudattaa niitä.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan edellyttämä ammattitaito todetaan käytännön työtehtävien yhteydessä. Tutkinnon osa muodostuu yhdestä tai useammasta kultaustyöstä, jotka muodostavat sellaiset kokonaisuudet, joissa kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat riittävän laajasti näytetyiksi. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintosuorituksessa osoittaa, tarkennetaan suoritusta haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla. Valittujen käytännön kultaustöiden soveltuvuus ammattitaidon osoittamiseen varmistetaan henkilökohtaistetussa näyttösuunnitelmassa, jonka tutkinnon suorittaja on laatinut yhdessä tutkinnon järjestäjän ja arvioijien kanssa.

Koska tämä tutkinnon osa suoritetaan mieluiten *Kultaajakisällin ammatin perusteet* -tutkinnon osan yhteydessä, on tutkinnon järjestäjän huolehdittava siitä, että arviointi on erotettavissa omaksi kokonaisuudeksi.

3 § Kultaajakisällin erikoisosaaminen

Tutkinnon suorittaja valitsee tämän tutkinnon osan kultaustyöksi yhden sellaisen erikoisosaamisen, jota hän ei ole näyttänyt muiden tutkinnon osien yhteydessä. Hän näyttää valitsemastaan erikoisosaamisesta sen mukaisen erikoistuneemman ammattitaitonsa.

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon osan suorittaja tuntee valitsemansa kultausmenetelmän.	Työn ja työskentelyn suunnittelu Tutkinnon osan suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osaa perustella valitsemansa erikoisosaamisen käytön kultausmenetelmänä• osaa suunnitella ja järjestää eri työvaiheet sujuvaksi kokonaisuudeksi ja laatia työlleen aikataulun ja kustannusarvion.
Tutkinnon osan suorittaja tuntee valitsemaansa erikoisosaamiseen liittyvät materiaalit ja osaa valita ja käyttää niitä kultaustyössä.	Materiaalit ja niiden käyttö Tutkinnon osan suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osaa valita ja käyttää oikein työssään kultausmenetelmään soveltuvia alustamateriaaleja• osaa laskea materiaalimenekin• osaa tehdä hintavertailuja hankkiessaan materiaaleja• osaa valita materiaaleille ja kohteelle sopivat työtavat ja käyttää niitä työturvallisesti• osaa hankkia kohteen vaatimaa lisätietoa materiaaleista• osaa käsitellä materiaaleja turvallisesti ja taloudellisesti
Tutkinnon osan suorittaja tuntee valitsemansa kultaustyön pohjustusmenetelmän ja osaa valita ja käyttää sitä.	Pohjustusmenetelmät Tutkinnon osan suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osaa valita oikean pohjustusmenetelmän• osaa valmistaa ja käyttää kultaustyönsä alustaan ja kultausmenetelmään oikein soveltuvaa pohjustusta.
Tutkinnon osan suorittaja osaa käsitellä pohjustuksen valitsemalleen kultaustyölle.	Pohjustusten käsittelyt Tutkinnon osan suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osaa tehdä kultausmenetelmään

	tarvittavat märkä- ja kuivahionnat sekä leikkaukset.
Tutkinnon osan suorittaja työskentelee työturvallisuusmääräysten mukaisesti.	Työturvallisuus Tutkinnon osan suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • osoittaa työssään tuntevansa työturvallisuusmääräykset ja noudattaa niitä.
Tutkinnon osan suorittaja osaa tehdä kultaustyön valitsemallaan erikoistekniikalla.	Valmistus Tutkinnon osan suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • osaa valmistaa laadukkaan kultaustyön, jossa valittu erikoisosaaminen on keskeisessä osassa • osaa tarvittaessa laatia asiakkaalle käyttö- ja hoito-ohjeet.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja valitsee yhden kultausmenetelmän, josta osoitetaan tässä tutkinnon osassa erikoistuneempi ammattitaito. Tutkinnon osan suorittaja tekee kultaustyön, jossa valittu kultausmenetelmä on keskeisessä osassa. Työ voi olla esimerkiksi vesikultaus tai muu moderni kultausmenetelmä kuten elektrolyysi.

Tutkinnon osa muodostuu yhdestä tai useammasta kultaustyöstä, jotka muodostavat sellaiset kokonaisuudet, joissa kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat riittävän laajasti näytetyiksi. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintosuorituksessa osoittaa, tarkennetaan suoritusta haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla. Valitun käytännön kultaustyön soveltuvuus ammattitaidon osoittamiseen varmistetaan henkilökohtaistetussa näyttösuunnitelmassa, jonka tutkinnon suorittaja laatii yhdessä tutkinnon järjestäjän ja arvioijien kanssa.

4 § Yrittäjyys

Tutkinnon suorittaja on oikeutettu vapaasti liittämään yrittäjyyden osaksi tutkintoaan. Tämän vapaasti valittavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit edellyttävät seuraavia asioita:

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa arvioida henkilökohtaisia mahdollisuuksiaan ja valmiuksiaan toimia mahdollisesti kultaajan ammatissaan yrittäjänä.</p>	<p>Omien yrittäjävalmiuksien arvioiminen Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• tietää, millaiset henkilökohtaiset valmiudet tukevat yrittäjänä menestymistä, ja pystyy erittelemään arvojaan sekä arvioimaan omia valmiuksiaan toimia yrittäjänä• osaa laatia itselleen asiantuntijoiden opastuksella kehitymis-suunnitelman kultausalan yrittäjänä toimimiseksi.
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa tarkastella alaa ja sen tarjoamia yritystoiminnan käynnistämisen tai kehittämisen mahdollisuuksia ja riskejä.</p>	<p>Yrityksen toimintaedellytysten selvittäminen ja kehittäminen Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• on tutustunut toimialaan niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näkymien ja kehityksen sekä markkinoiden mahdollisuuksia oman yritystoiminnan käynnistämisen kannalta• osaa tarkastella oman mahdollisen yrityksensä toiminnan tulokset-lisuutta, kannattavuutta ja elin-kelpoisuutta• on selvillä yrittäjän toiminnan vastuista ja velvoitteista.
<p>Tutkinnon osan suorittaja tuntee erilaisia yritystoiminnan aloitustapoja ja -muotoja ja osaa kehittää liikeidean omalle yritykselleen tai tekee oman yrityksensä kehittämissuunnitelman.</p>	<p>Liikeidean tai kehittämissuunnitelman laadinta Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• osaa vertailla vaihtoehtoisia tapoja käynnistää tai kehittää yritys-toimintaa, koska tuntee yleisimmät Suomessa käytetyt ratkaisut, mm. yritystoiminnan muodot, aloittamis-operaatiot sekä vastuut ja riskit, ja

	<p>osaa keskustella asiantuntijoiden kanssa oman mahdollisen yritys-toimintansa vaihtoehtoista</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa yhdessä asiantuntijoiden kanssa kehittää yritykselleen liikeidean tai sen kehittämissuunnitelman ja tietää, millaisia taloudellisia, tuotannollisia ja henkisiä resursseja suunnitelman toteuttaminen vaatii • osaa asiantuntijoiden kanssa arvioida suunnitelmansa onnistumisen mahdollisuuksia.
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa luoda asiakas- ja verkostosuhteita.</p>	<p>Asiakas- ja verkostosuhteiden luominen Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa pohtia vaihtoehtoja ja mahdollisuuksien mukaan rakentaa yrityksen jatkuvuuden kannalta merkittäviä asiakas-, toimittaja- ja muita verkostosuhteita • osaa hahmotella em. verkostokumppanien kanssa sopimuksia asiantuntijapalveluja hyödyntäen.
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa toimia yritystoiminnan talouden tärkeimpiä periaatteita noudattaen.</p>	<p>Taloudellinen toiminta Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa valita yrityksen kannattavuuteen vaikuttavia toimenpiteitä ja hinnoitella palveluja • osaa tulkita yrityksen tilinpäätöstä pääomien, varallisuuden, maksukyvyyn ja tuloksen suhteen sekä pohtia taloudellisen toiminnan kehittämismahdollisuuksia tarvittaessa yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa.
<p>Tutkinnon osan suorittaja osaa käyttää asiantuntijapalveluja.</p>	<p>Asiantuntijapalvelujen käyttö Tutkinnon osan suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa hakea yrityksen perustamisessa ja toiminnan eri vaiheissa tarvitsemaansa tietoa ja asiantuntijapalvelua.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon osan suorittamisessa on keskeistä, että tutkinnon suorittaja osaa arvioida omia valmiuksiaan toimia kultausalan yrittäjänä. Hän osaa tarkastella yritystoiminnan menestymisedellytyksiä, laatia yrityksensä toiminnalle liikeidean tai kehittämissuunnitelman ja laskea, kannattaako ajateltu toiminta ja elättääkö se yrittäjän.

Tutkinnon osan tutkintosuoritus on oman yrityksen liikeidea tai kehittämissuunnitelma täydennettynä toiminnan edellytyksiä ja riskejä kartoittavilla selvityksillä, tuotoksilla ja raporteilla sekä prosessin aikana tapahtunutta toimintaa kuvaavilla dokumenteilla. Tässä tutkinnon osassa tulee myös olla tutkinnon suorittajan henkilökohtainen arvio ja kehittämissuunnitelma omista mahdollisuuksistaan ja valmiuksistaan toimia kultausalan yrittäjänä.

Tutkintosuoritusta syvennetään asiantuntijoiden kanssa käytävällä keskustelulla, jossa tarkennetaan ja täsmennetään kultausalan yrittäjäksi aikovan tai kultausalan yrittäjänä toimivan valmiuksia liikeidean tai kehittämissuunnitelman toteuttamiseen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintosuorituksessa osoittaa, täydennetään suoritusta haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

Arviointi suoritetaan elinkeinoelämän osapuolten, yrittäjyyden asiantuntijoiden ja koulutuksen edustajien yhteistyönä.